

El Museu del Santuari de Lluc. Un museu al bosc

Encara que sembli un títol una mica imaginatiu, la veritat és que el Museu de Lluc, per la seva situació i per l'etimologia mateixa de la paraula lluc, de *lucus* ('el bosc', en llatí), és l'únic museu que existeix a Mallorca situat entre boscos d'alzines i pins. Un lloc extraordinari on no només es pot admirar l'art i l'artesanía de les seves col·leccions, sinó també els paisatges de la serra de Tramuntana en tota la seva esplendor.

Dra. Elvira González, directora del Museu de Lluc.

Panoràmica del santuari de Lluc.

En arribar a les cases d'Escorca, contineu caminant cap al Museu de Lluc, que es troba a les dependències del primer i el segon pis del santuari homònim; una parròquia que regenta la comunitat dels missioners dels Sagrats Cors des de finals del segle XIX.

El Museu de Lluc es va inaugurar el 1951 ocupant, en una fase inicial, l'anomenada sala de la Infanta, i poc més, i incrementant-se en superfície a mesura que s'anaven admetent do-

nacions; la d'Antonio Mulet Gomila (Palma, 1887-1963) va ser la més important. Mulet va ser un mallorquí entusiasta de la seva terra, de la qual va saber descriure el folklore (balls, cants, indumentària tradicional, etc.) i crear la seva pròpia casa-museu a Gènova (Palma), que va obrir al turisme incipient. Gran fervorós de la Mare de Déu de Lluc, patrona de Mallorca, a Ella acabaria lliurant tota la seva col·lecció d'antiguitats en un gest de generositat irrepelible.

D'Antoni Mulet Gomila (foto col·lecció particular).

Escudeller a Can Mulet, amb la col·lecció de ceràmica.

Sala de la Infanta, actual sala d'Arqueologia.

En menor escala, encara que no menys importants, han estat els lliuraments d'Ignasi Furió, de ceràmica clàssica, Maria Montis Castelló, de ventalls isabelins, Pere Bestard de Santamaria, d'instruments musicals tradicionals, l'antològica de Josep Coll Barolet i les teles de llengües de Guillem Bujosa, etc., gràcies als quals el museu es converteix en un dels referents de Mallorca.

Descripció abreujada

El Museu de Lluc rep els visitants a la sala d'Arqueologia. Aquí es poden veure els artefactes del talaiòtic final descoberts a les coves d'enterrament (sobretot la Cometa dels Morts, als voltants de Lluc), fruit del treball arqueològic del P. Cristòfol Veny, l'anterior director del museu.

La sala contigua és la del Tresor de la Verge, amb objectes d'orfebreria com la custòdia de Lluc, obra de l'argenter Antoni Falconer, datada el 1498, i feta amb plata sobredaurada amb els contrastos de Mallorca. També els elements de joieria tradicional en forma de medallons altarets, cordons, creus de Malta, botonades, etc., la disposició dels quals s'il·lustra entre

retrats vuitcentistes de senyores mallorquines i que, juntament amb els ventalls de la col·lecció Montis, donen una aparença eminentment femenina a aquesta sala.

El recorregut continua cap a la Recambra Mallorquina, que reproduïx el dormitori de la casa-museu d'Antonio Mulet de Gènova, esmentada anteriorment, amb mobles d'època, com el llit amb baldaquí del segle XVII, i als peus, la caixa gòtica catalana per a l'aixovar. També una arquella, barreja d'estils mudèjar i barroc, una calaixera maltesa del segle XVII, dues vitrines-aparador, una de rococó i una altra de neoclàssica, d'arrelada tradició illenca, i que tenen talles de devoció, entre altres objectes mobiliaris.

Reforçant el caràcter d'avantcambra, s'exposen també elements de la indumentària tradicional de Mallorca, com són els rebosillos, els guatlaletes, els jipons, etc., i d'Eivissa, amb la joia complementària emprada, també de la col·lecció Mulet.

La imageria devota de la comunitat i del santuari està repartida en dues sales contigües, la primera de les quals està dedicada al món dels pessebres de cova autòctons, obra de convents de clausura de Palma, i dels pastors del taller del mestre mallorquí anomenat de les Verges Rosses⁴, de finals del segle XVIII a principis del XIX, i de José Fernández, el Santet, de mitjans del segle XIX.

La segona estança, amb imageria gòtica, dona pas a la sala de Ceràmica, distribuïda en tres espais, segons sigui la procedència de les peces: mallorquina, valenciano-catalana, aragonesa i d'importació europea, amb un fons de 500 peces de la col·lecció Mulet, 300 de les quals estan exposades en

Sala del Tresor, amb la custòdia de Lluç en primer terme.

sala. Entre totes, podem destacar el plat hebreu de la cerimònia de la *Pe-sab* de la Pasqua jueva, de taller italià i finals del segle XIX, i els plats mallorquins de pompa de pinzell d'Inca, en verd i manganès, dels segles XVII al XVIII.

El museu s'amplia amb una segona planta habitada per a l'actual Pinacoteca de Lluç⁵, on s'exhibeix un centenar de quadres de pintors mallorquins dels segles XVIII al XIX, de la talla de Gabriel Femenia, Bartomeu Sureda, Antoni Ribas, Joan O'Neil, Joan Mestre, Llorenç Cerdà, Ricard Anckermann, Joan Bauzá, Juli Ramis, Joan Miró, etc., i una última sala, presa a les golfes de l'immoble, destinada avui a l'artesanía tèxtil, amb l'exposició permanent d'un teler de l'any 1800 procedent del taller de Guillem Bujosa i vitrines amb casulles riques del santuari.

El caràcter de síntesi d'aquest article ens obliga a resumir el contingut d'un museu amb més de 2.500 objectes

vinculats al món de les arts decoratives. Un museu a Lluç, potser el més complet de l'illa, i de parada obligatòria per als interessats en aquesta especialitat.

www.lluc.net i museu@lluc.net

BIBLIOGRAFIA

- GONZÁLEZ GOZALO, Elvira (1997): "Elementos per a l'estudi de l'Obra d'Inca mallorquina", Butlletí Informatiu de Ceràmica, núm. 61, Barcelona, pàg. 31-37.
- GONZÁLEZ GOZALO, Elvira (1999): "La col·lecció caputxina de figuretes de fang cuit (segles XVIII i XIX). Aspectes tècnics i morfològics", La petita imatgeria devota de les Caputxines, Monestir de la Puríssima Concepció, Palma, pàg. 30-107.
- GONZÁLEZ GOZALO, Elvira (2000): "La cruz de Malta en el joyero de Mallorca", La Orden de Malta, Mallorca y el Mediterráneo, Ed. Soberana Orden de Malta, Palma, pàg. 235-242.
- GONZÁLEZ, Elvira i RIERA, M. Magdalena (2002): *La joyeria a les Illes Balears*, Ed. IDI, Govern de les Illes Balears, Palma.
- GONZÁLEZ GOZALO, Elvira (2007): "Els plats mallorquins de la col·lecció Mulet del Museu de Lluç", *Musa. Revista del Museu d'Història de Manacor*, núm. 3, abril, pàg. 48-60.
- GONZÁLEZ GOZALO, Elvira (2007): "La plata majòlica del Séder de la Col·lecció Mulet", Butlletí Informatiu de Ceràmica, núm. 94/95, Barcelona, juliol-desembre, pàg. 36-43.
- GONZÁLEZ GOZALO, Elvira (2009): "El plato hebreu del Museu de Lluç", *Els Amics al Pare Llopart. Miscel·lània en Honor*, Ed. Amics del Museu de Mallorca, Palma, pàg. 216-227.
- GONZÁLEZ GOZALO, Elvira (2009): *Ventalls de la Col·lecció "Sa Nostra"*, "Sa Nostra" Caixa de Balears, Palma.

Espai mallorquí de la Sala de Ceràmica (foto Elvira González).

Mobiliari del dormitori mallorquí (foto Antoni Málaga).

